

Виховання дітей раннього віку з особливостями розвитку

Залежно від країни частина дітей з особливостями або відхиленнями психофізичного розвитку може варіюватися від 5 до 35 %.

Відповідно до Конвенції ООН про права дитини, право жити і виховуватись у родині й право на розвиток належать усім дітям, незалежно від стану їхнього здоров'я. Тому одним з найважливіших принципів програм для дітей з особливостями розвитку є принцип максимальної інтеграції в суспільство і доступності освіти на рівні з іншими дітьми, а також принцип нормалізації життя.

Суспільство, родина, кожна людина мають право знати, що:

Найкраще для розвитку дитини – жити в родині.

“Нормальне” життя – це мати свій дім, жити у своїй родині, вчитися або працювати, мати якесь захоплення і друзів, ходити по магазинах, у кіно, дивитися телевізор, читати книги, ходити в гості. Таке життя може здаватися майже неможливим родинам, які виховують дітей з порушеннями розвитку. Почуття “неможливого”, що обмежує життя сім’ї та ставить під загрозу майбутнє дитини, виникає з помилкової, але реально існуючої в суспільстві думки про те, що дитина з порушеннями не здатна розвиватися, “неприємна” або “незручна” для навколишніх. Батькам може бути важко боротися з негативною суспільною думкою або зі своїми страхами, і вони відмовляються від “звичайного” способу життя, а часто і від самої дитини.

Для сім’ї, де є дитина з порушенням у розвитку, важливо вести настільки нормальне життя, наскільки це можливо. Дитина, які б особливості в розвитку вона не мала, має право жити у своїй родині, зустрічатися, гратися і дружити з усіма, з ким їй приємно, ходити в дитячий садочок і школу, вчитися і тренуватися, розширювати коло спілкування і дізнаватися більше про навколишній світ, розвивати свою самостійність настільки, наскільки це можливо.

Сім’я має право жити разом зі своєю дитиною, бувати з нею скрізь, де бажає, одержувати допомогу в її розвитку і, головне, не соромитися і не ховати свою дитину.

Народження дитини з порушеннями розвитку або з важкими порушеннями здоров'я стає несподіваним і важким ударом для родини. Для батьків дуже важливо в цей період не замикатися на самозвинуваченнях або обвинуваченнях інших. Це тільки погіршить стосунки в сім'ї. Підтримуючи одне одного і приймаючи допомогу друзів та родичів, родина може пережити цей період і зберегти упевненість у своїх силах і теплі відносини. У деяких випадках, коли криза триває довше, ніж півроку чи навіть рік, батькам може знадобитися допомога фахівців (психологів, соціальних працівників, лікарів).

Деякі поради батькам, які виховують дітей з порушеннями розвитку:

- пам'ятайте про те, як ви любите свою дитину, як ви потрібні їй, а вона вам;
- думайте про неї не як про інваліда, а насамперед як про вашу дитину;
- живіть сьогоднішнім і не намагайтеся зазирнути в далеке майбутнє;
- сприймайте свою дитину такою, якою вона є зараз і буде в найближчі дні й тижні;
- рухайтесь вперед, сконцентруйтеся на успіхах дитини й не мучте себе, порівнюючи її з однолітками;
- не забувайте про себе, намагайтеся відпочивати й набиратися сил, дитина від цього тільки виграє;
- познайомте родичів і друзів зі своєю дитиною;
- не бійтеся відповідати на запитання, які стосуються розвитку дитини, тому що це допоможе близьким налагодити стосунки з малюком;

- не соромтеся приймати друзів у себе вдома і відповідайте на їхні запрошення;
- дозвольте родичам гратися з дитиною, гуляти з нею, піклуватися про неї;
- приймайте будь-яку допомогу від сім'ї та друзів.

Якщо в родині є старші діти, батькам треба:

- відкрито, просто й тактовно пояснювати дитині, у чому полягає проблема його брата чи сестри;
- дозволити дитині ділитися з дорослими (батьками або іншими близькими людьми) своїми переживаннями з приводу хвороби або порушення розвитку у іншої дитини в сім'ї;

© UNICEF/2007/UKR/0057/Few

- допомогти дітям навчитися бути разом (гратися, гуляти, займатися різними справами);
- допомогти здоровій дитині перебороти почуття незручності перед однолітками й не соромитися запрошувати друзів додому;
- дозволяти дитині піклуватися про брата або сестру, але не “експлуатувати” його/її;
- приділяти здоровій дитині досить уваги для того, щоб вона могла добре розвиватися і відчувати турботу й любов батьків.

Родинам дітей з порушеннями розвитку важливо обмінюватися досвідом, знаннями, інформацією. Досвід кожної такої сім'ї може допомогти іншим виховувати та розвивати свою дитину.

Фахівці з питань дитячого розвитку (лікарі, психологи, педагоги, реабілітологи) багато в чому можуть допомогти дитині та її сім'ї. Однак існують дуже важливі запитання, на які щонайкраще можуть відповісти не фахівці, а такі самі батьки.

Обмін таким досвідом дуже важливий тому, що допомагає батькам дитини з особливостями розвитку швидко знайти свої способи взаємодії з малюком, і догляду за ним, налагодженню взаємної прив'язаності і любові.

Кожна родина, яка виховує дитину з порушеннями розвитку, має свій унікальний досвід, що може бути дуже корисний для інших сімей. Тому не відмовляйте в допомозі порадою чи інформацією, якщо звернулися по допомогу саме до вас. Не соромтеся звертатися за порадою та

інформацією до інших батьків. Немає такої проблеми, з якою не зіткнувся би хтось до вас, – шукайте тих, хто вже має досвід.

Групи взаємодопомоги – це об'єднання батьків, головна мета яких – емоційна підтримка й розширення соціальних контактів родин, які виховують дітей з порушеннями розвитку. Об'єднання батьків у групи взаємодопомоги залежить від особистої активності батьків і їхнього розуміння важливості різнобічних соціальних контактів для сім'ї та дитини. Батьківські організації та групи особливо важливі в тих ситуаціях, коли в родини недостатньо спілкування з родичами, друзями, колегами.

Зараз у різних областях України активно працюють понад 100 громадських організацій, які надають допомогу дітям з особливостями розвитку та їхнім сім'ям. Нижче наведені координати деяких з них.

Асоціація захисту прав інвалідів з дитинства “Надія”
Вул. Кірова, 23, м. Коростишів,
Житомирська обл., 12505, тел. (04130) 3-54-27

Білоцерківське товариство дітей-інвалідів та їх батьків
“АЮРВЕДА”
Вул. Східна, 34, м. Біла Церква, Київська обл., 09108,
тел. (04463) 9-63-89, 7-26-10, shans@bel.com.ua

Благодійна організація “Благодійний фонд” ЛІРОС””
Вул. Шота Руставелі, 23, м. Київ, 01033,
тел. 8-050-913-96-07, факс (044) 287-68-92,
liros@ukr.net; baderas@ukr.net

Благодійна організація
“Молодіжна інтегрована група захисту прав
неповносправної молоді “Тандем””
Вул. Героїв Севастополя, 10-Б, кв.13.
м. Київ, 03065,
(044) 411-03-32

Благодійне товариство
для дітей та дорослих
з розумовими вадами “Голосієво”
Вул. Лятошинського, 18-А, кв. 56,
м.Київ, 03191,
тел. (044)250-03-78

© UNICEF/2007/UKR/0003/Few

Благодійне товариство допомоги інвалідам та особам із інтелектуальною недостатністю “Джерела”
Вул. Богатирська 16А, д/у №607, м. Київ, 04209,
тел./факс (044) 411-03-32, 411-82-13,
raisa@iptelecom.net.ua

Благодійний фонд “Інститут раннього втручання” для дітей з порушенням розвитку та дітей-інвалідів
Вул. 50-річчя ВЛКСМ, 52-А, м. Харків, 61153,
тел./факс (0572) 62-20-96,
itl535@online.kharkov.ua

Благодійний Фонд “Карітас- Київ”
Вул. Курнатовського, 7А, м. Київ, 02125,
тел./факс (044) 512-0085, 512-74-39

Благодійний фонд “Паростки”
Вул І. Кудрі, 42, кв.3, м. Київ, 01133,
тел. (044) 457-08-70, 457-10-13, nbastun@rambler.ru

Вінницька міська громадська організація інвалідів з дитинства та батьків дітей-інвалідів “Благовіст”
Вул. І. Богуна, 99, м. Вінниця, 21000,
тел. (0432) 53-13-80

Вінницька міська громадська організація соціального розвитку та становлення окремих малозахищених категорій населення “Паросток”
Вул. Фелікса Кона, 6, кв. 43, м. Вінниця, 21036,
тел. (0432) 43-22-61,
parostok@svitonline.com

Вінницька міська організація допомоги дітям-інвалідам із розумовою відсталістю “Надія”

Вул. Стельмаха, 37, д.с. №4,

або Вул. Космонавтів, 20, кв.23, м.Вінниця, 21021,

тел.(0432) 62-43-91, lydmila@svitonline.com

Вінницька міська громадська організація молодих інвалідів “Помічник”

Вул.Космонавтів, 79/55, м. Вінниця, 21027,

тел. (0432) 46-07-27, pomoshnik@svitonline.com

Вінницька обласна громадська організація Асоціація захисту та допомоги інвалідам “Відкриті серця”

Вул. 600-річчя, 64/3а, м. Вінниця, 21027,

тел. (0432)51-68-00, fonita_17@mail.ru

© UNICEF/2007/UKR/0121/Few

Всеукраїнський благодійний фонд “Крок за кроком”
Вул. Пушкінська, 9, к. 4, м. Київ, 01034,
тел./факс (044) 235-11-36, 531 12-76,
sofiy@ussf.kiev.ua; admin@ussf.kiev.ua

Громадська асоціація підтримки осіб з аутизмом
“СОНЯЧНЕ КОЛО”

Вул. Якуба Коласа, 4Б, кв. 91, м. Київ, 03148,
тел. (044) 274-10-83, akhvorova@ukr.net

Громадська організація

“Агентство сприяння соціальному розвитку”

М. Київ, тел. (044) 216-67-91, 216-67-22,

Olga_Vasylchenko@hotmail.com,

diasys@diasys.kiev.ua

Громадська організація молоді з обмеженими
фізичними можливостями “Гармонія”

Вул. Соборна, 59, кім. 711, м. Вінниця, 21050,

тел. (0432) 43-08-29, 46-34-32,

olena_husak@ukr.net

Громадська організація фахівців та батьків дітей з
особливими потребами “Стежка”

Вул. Н. Ужвій, 7, кв. 115, м. Київ, 04108,

тел. (044) 460-24-33, stegka@i.kiev.ua

Громадська організація Центр лікувальної педагогіки
“Сонячне подвір'я”

Пров. Коломієвський, 9А, м. Київ,

тел./факс (044) 257-13-05, kiewsonnenhof@ukr.net

Громадське об'єднання Фонд підтримки молоді та культури “Добродій”

Вул. Нова II, б.2, кв. 121,
м. Бориспіль, Київська обл., 08300,
тел. (0295) 66 155, duzer@kbp.kiev.ua

Житомирський обласний благодійний фонд комплексної реабілітації дітей-інвалідів та молоді

Вул. Довженка, 44, кв. 13, м. Житомир, 10002,
тел. (0412) 34-65-97, iak@com.zt.ua (для Бондар),
media_center@zt.ukrtel.net

Інститут реабілітації осіб з вадами психофізичного розвитку ім. Я. Корчака

Вул. Гайдара, 3А, м. Одеса , 65074,
тел. (0482) 66-70-91, факс 66-70-90
galinaiv@mail.ru , recin@te.net.ua

Міська громадська організація “Фонд допомоги дітям-інвалідам “Надія””

Добринінський кв-л, 14, кв. 105, м. Славутич,
Київська обл., 07100, тел. (044-79)2-45-38, факс 2-50-46

Навчально-виховний комплекс для дітей з особливими потребами “Фенікс”

Вул. Черкаська, 5, м. Харків, 61016, тел. (057) 757-31-08,
medved@mail.scana.com.ua, phenix@sa.net.ua

Об'єднання сімей, які виховують інвалідів з функціональними обмеженнями, “Долоні”

Харківське шосе, 4, підлітковий клуб “Ровесник”,
м. Київ, 02160, тел. (044) 558-94-72, dolony@ukr.net

Сумське міське громадянське об'єднання захисту прав та інтересів дітей-інвалідів з психофізичними вадами "Любисток"

Вул. Раскової, 130, НВК - д/з№34, м.Суми, 40006,
тел. (0542) 24-59-33, ludmilashramko@yahoo.com

Товариство допомоги дітям-інвалідам, що мають розумову відсталість, "Феліцитаc"

Вул. Воскресенська, 4, пр. 19, м. Суми, 40030,
тел. (0542) 37-03-34, 355-479, факс 211-158,
ssapozhnikov@mail.ru.

Товариство сімей, які виховують дітей з функціональними обмеженнями "Родина"

Бул. Лепсе, 55, кв.59, м. Київ, 03065,
тел. (044) 457-17-05, rodynas@ukr.net

Чернігівська міська благодійна організація батьків і дітей-інвалідів з дитинства "Логос"

Вул. Одинцова, 16, офіс 18, м. Чернігів, 14030,
тел. (0462) 673-620, blagod@ukr.net

ФАКТИ **ДЛЯ** ЖИТТЯ